

Landelijke Dag 2009: ruimte voor vlinders en libellen.

Op 14 februari 2009 vindt in de Junushoff in Wageningen de jaarlijkse Landelijke Dag plaats van De Vlinderstichting. Dit keer is het thema 'Ruimte voor vlinders en libellen'. Er wordt verteld over het eerste libellenreservaat, Wyldemerck, opgericht in mei 2007. U hoort over eisen die dagvlinders en nachtvlinders aan hun omgeving stellen. Verder over onze plannen en wensen voor gebieden waar dagvlinders, nachtvlinders en/of libellen ruim baan krijgen – en met hen allerlei planten en andere dieren. Wouter Vanreusel vertelt over de succesvolle tuinvlindertellingen in België. Er zullen diverse films vertoond worden, en de korte presentaties worden verluchtigd met prachtige foto's. Deze dag is niet alleen voor de experts, maar zeker ook voor de gewone natuurliefhebbers en geïnteresseerden! In de pauzes is er ruimschoots gelegenheid om te kijken en kopen bij diverse stands op onze informatiemarkt: natuurboeken, kunst, educatief materiaal, en veel informatie over het werk van De Vlinderstichting. In ieder geval zullen naast De Vlinderstichting ook Wil Meijs, Vermandel, Veldwerk Nederland, KNNV Afdeling Wageningen, NVL en de Jeugdbondsuitgeverij present zijn.

Programma

09.30 uur	Ontvangst met koffie/thee	
10.00 uur	Opening	Theo Verstrael
10.10 uur	Wylde wrimelt op de Wyldemerck. Over Wyldemerck, het eerste libellenreservaat van Nederland	Ep van Hijum (De Hynstebiter/Infram)
10.30 uur	Vlinderreservaten – hoe maak je het verschil?	Michiel Wallis de Vries
10.50 uur	Koffie- en theepauze	
11.20 uur	Film	Annette van Berkel
11.40 uur	Nachtvlinders: onbekend maakt onbeschermd?	Dick Groenendijk
12.00 uur	Insecten en natuurbeheer: ervaringen uit de praktijk	Jap Smits (Staatsbosbeheer)
		Jan-Willem Sneep
12.20 uur	Uitreiking Gouden vlinder	
12.30 uur	Lunchpauze	
13.55 uur	tot 14.35 uur parallelprogramma: Cursus 'Nachtvlinders herkennen' (aanmelden niet meer mogelijk)	Rob de Vos en Maurice Franssen
13.55 uur	Vervolg hoofdprogramma Communicerende (reser)vaten. Kansen voor vlinders, libellen en De Vlinderstichting	Ineke Koopmans
14.15 uur	Vlinder mee! Lessen uit twee jaar tuinvlinders tellen in België	Wouter Vanreusel (Natuurpunt)
14.35 uur	Thee- en koffiepauze	
15.05 uur	Film	Annette van Berkel
15.25 uur	Vlinders en libellen volop 'in the picture'	Kars Veling
15.45 uur	Uitslag Wie-kent-quiz (foto's)	Dick Groenendijk
15.55 uur	Afsluiting	Theo Verstrael
16.00 uur	Aansluitend: borrel voor iedereen in Grand Café De Junushoff	

Landelijke Dag:

Datum: zaterdag 14 februari 2009, 10.00 – 16.00 uur

Plaats: Junushoff te Wageningen

Toegang: € 8,- inclusief koffie en thee.

Lunch: € 7,-; lunch uiterlijk 3 februari 2009 telefonisch opgeven.

Aanmelden: maak het verschuldigde bedrag over op rekeningnr. 212488074 t.n.v. De Vlinderstichting te Wageningen onder vermelding van het aantal personen met/zonder lunch standaard/vegetarisch.

Foto's kijken

Op 25 oktober vond in Wageningen de laatste jubileumactiviteit plaats: de fotopuz-zelmiddag. Daaraan gekoppeld waren de uitslag van de fotowedstrijd en de opening van de bijbehorende tentoonstelling. De bblthk, de openbare bibliotheek van Wageningen, had een zaaltje met tien computers ter beschikking gesteld. Diverse experts van De Vlinderstichting, waaronder enkele leden van de beoordelingscommissie bijzondere waarnemingen, gewapend met alle denkbare naslagwerken, stonden klaar om twijfelachtige waarnemingen te bevestigen of dubieuze vlinders op naam te brengen. Samen met zo'n vijftientig andere liefhebbers discussieerden zij verhit over de meegenomen foto's, waardoor de temperatuur in het zaaltje al snel tot tropische temperaturen opliep. Het werd een boeiende middag, die nog een mooi staartje kreeg door de prijsuitreiking van de fotowedstrijd. Alle foto's waren op A2- of A3-formaat te bezichtigen in de tentoonstelling die in de bblthk was ingericht. Die tentoonstelling is het komende jaar nog op diverse plekken in Nederland te zien. En mocht u een openbare ruimte weten waar u hem tentoon kunt stellen, neem dan contact op met info@vlinderstichting.nl. Vanaf eind 2009 is de tentoonstelling nog beschikbaar. Om de kosten hoeft u het niet te laten: alleen de verzendkosten worden in rekening gebracht (LVA).

Klimaatverandering catastrofaal voor Europese vlinders.

Europa zal veel dagvlinders kwijtraken door klimaatverandering, zo menen de auteurs van een nieuw boek, Climatic Risk Atlas of European Butterflies. Wetenschappers uit heel Europa hebben modellen over klimaatverandering toegepast op de vlinderwaarnemingen van vele duizenden vrijwillige veldmedewerkers.

Volgens de schrijvers lijdt het geen twijfel dat klimaatverandering optreedt. De gevolgen voor vlinders hangen af van de mate waarin deze plaatsvindt en de manier waarop we omgaan met deze bedreiging. De afgelopen decennia is de vlinderstand al sterk achteruitgegaan door het

verlies aan leefgebied als gevolg van veranderd landbouwkundig en ander grondgebruik.

Als het warmer wordt, zullen vlinders proberen hun areaal naar het noorden uit te breiden. Dit zal vaak worden bemoeilijkt doordat geschikt leefgebied daar niet aanwezig is. Hoewel vlinders kunnen vliegen, zullen veel soorten ongeschikt landschap, zoals stedelijk gebied of intensief landbouwgebied, niet kunnen passeren. De kans dat ze de, vaak kleine, geschikte gebieden op kilometers afstand van hun huidige leefgebied zullen bereiken, is uitermate klein.

In het worstcase-scenario dat door de wetenschappers is onderzocht, wordt uitgegaan van een temperatuursverhoging van 4,1 °C tot 2080. In dat geval zal voor zeventig soorten dag-

vlinders meer dan 95% van het huidige leefgebied ongeschikt worden.

In het beste geval wordt uitgegaan van een stijging van 2,4 °C. Zelfs dan zal voor 147 soorten meer dan de helft van hun huidige areaal geen geschikt leefgebied meer vormen.

Voor veel vlinders betekent dit dat ze verdwijnen uit gebieden waar ze nu nog regelmatig worden gezien. De kleine vos bijvoorbeeld, vroeger een zeer gewone soort, zal uit het grootste deel van Midden- en Zuid-Europa verdwijnen. In het ingrijpendste scenario zal de spaanse pijpbloemvlinder 97% van zijn leefgebied in Spanje en Zuid-Frankrijk kwijtraken en de apollovlinder zal in de berggebieden meer dan 75% in aantal achteruitgaan.

Nu al zien we gevolgen van klimaatverandering. Van meer dan 60 vlindersoorten is hun verspreidingsgebied naar het noorden opgeschoven. Het gaat hierbij om de 'makkelijke' soorten zoals de gehakkelde aurelia, die zich ook nu goed door het landschap kunnen verspreiden. In de berggebieden zien we dat vlinders zich verplaatsen naar hoger gelegen bergdelen.

Voor Nederland zijn de gevolgen minder dramatisch dan in het Zuiden van Europa, waar de grootste klappen vallen. Maar ook Nederland zal soorten als veenhooibeestje, veenbesparelmoervinder, veenbesblauwtje en zilveren maan waarschijnlijk kwijtraken. De vestiging van nieuwe soorten vanuit het Zuiden zal beperkt zijn gezien het intensieve landgebruik hier.

<advertentie>

Kijk op
www.snp.nl

De mooiste reizen onder begeleiding van specialisten. Kijk op www.snp.nl voor het complete aanbod specifieke natuurreizen binnen en buiten Europa. Meer weten? Vraag de brochure aan via www.snp.nl of bel naar de SNP Reiswinkel.

**SNP Reiswinkel, Bijleveldsingel 26
6521 AT Nijmegen 024-3277000**

Vlinders & Bloemen

vlinders vogels bloemen
reptielen wildlife

SNP
Partner van ANWB